

Sygn. akt I ACa 380/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Roman Dziczek

Sędziowie: SA Ewa Kaniok (spr.)

SO del. Katarzyna Jakubowska-Pogorzelska

Protokolant: sekr. sądowy Izabela Katryńska

na rozprawie

rozpoznał sprawę z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. M. i (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 listopada 2015 r.,

sygn. akt XXIV C 432/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz A. M. i (...) SA z siedzibą w W. kwoty po 2970 (dwa tysiące dziewięćset siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Katarzyna Jakubowska-Pogorzelska Roman Dziczek Ewa Kaniok

Sygn. akt I ACa 380/16

UZASADNIENIE

(...) S.A. z siedzibą w W., na podstawie art. 24 § 1 i 3 k.c. w zw. z art. 488 k.c. w zw. z art. 43 k.c. oraz art. 37 i art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, wniosła o:

1. zobowiązanie solidarnie A. M. i (...) S.A. z siedzibą w W. do opublikowania w terminie 3 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, na głównej stronie portalu internetowego (...), oświadczenia o następującej treści:

„Na 2 lata odcięli ludziom prąd i wodę. Czy tak można? - Oświadczenie

Niniejszym oświadczamy, że w artykule „Na 2 lata odcięli ludziom prąd i wodę. Czy tak można?” autorstwa M. Z., opublikowanym w dniu 5 grudnia 2012 r. na portalu (...) rażąco naruszyliśmy dobre imię (...) S.A. powołując nazwę i publikując zdjęcie należącego do (...) S.A. domu handlowego jako tło do tekstu, którego cała treść, a w szczególności stawiane zarzuty rzekomo bezprawnych i nagannych działań, były bezpodstawne i nie pozostawały w jakimkolwiek

związku z (...) S.A., ani z domem handlowym. Z powodu tego incydentu przepraszamy (...) S.A., prosząc o przyjęcie naszych wyrazów najwyższego ubolewania.

A. M. P. N.

(...) S.A.”

oraz do zapewnienia, że oświadczenie będzie umieszczone na portalu internetowym (...) przez okres nie krótszy niż 7 kolejnych dni kalendarzowych;

2. zobowiązanie solidarnie pozwanych do opublikowania nie dalej niż na stronie tytułowej (...) stanowiącej dodatek do (...) oświadczenia o następującej treści:

„Lokatora krzywdzić nie wolno-Oświadczenie

Niniejszym oświadczamy, że w artykule „Lokatora krzywdzić nie wolno” autorstwa M. Z., opublikowanym w dniu 5 grudnia 2012 r. na tytułowej stronie (...) stanowiącej dodatek do(...)rażąco naruszyliśmy dobre imię (...) S.A. przywołując nazwę domu handlowego należącego do (...) S.A w tekście, którego cała treść, a w szczególności stawiane zarzuty rzekomo bezprawnych i nagannych działań, były bezpodstawne i nie pozostawały w jakimkolwiek związku z (...) S.A., ani z domem handlowym. Z powodu tego incydentu przepraszamy (...) S.A., prosząc o przyjęcie naszych wyrazów najwyższego ubolewania.

A. M. P. N.

(...) S.A.”;

3. zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz Fundacji (...) kwoty 150.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;

4. zasądzenia solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że wywodzi swe roszczenia z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych w postaci dobrego imienia, renomy wskutek opublikowania w dniu 5 grudnia 2012 r. na tytułowej stronie (...), stanowiącej dodatek do(...) artykułu pt. „Lokatora krzywdzić nie wolno” oraz artykułu o identycznej treści, lecz zatytułowanego „Na 2 lata odcięli ludziom prąd i wodę. Czy tak można?” na portalu internetowym (...).

Powódka wskazała, że w wyniku wezwania pozwani usunęli fotografię domu handlowego z artykułu „Na 2 lata odcięli ludziom prąd i wodę. Czy tak można?”, jednakże fotografia ta pozostała na innych portalach internetowych, które bezpośrednio odsyłają do materiału opublikowanego na portalu(...). Pozwani nie opublikowali żądanych przeprosin oraz odmówili zapłaty określonej sumy pieniężnej na cel społeczny.

A. M. i (...) S.A. z siedzibą w W. wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki kosztów procesu. Wskazali, że w spornych materiałach nie wymieniono nazwy powodowej spółki oraz nie zawierają one żadnych zdjęć domu towarowego do niej należącego. Pozwani podnieśli, że A. M. nie ma w sprawie legitymacji biernej w odniesieniu do materiału zamieszczonego na portalu (...), bowiem nie jest redaktorem naczelnym tego portalu, ani też nie pełni w nim żadnej innej funkcji, jak również nie jest redaktorem naczelnym stołecznego wydania (...). Ponadto pozwani wskazali, że P. N. od 11 lutego 2013 r. nie pełni funkcji członka zarządu pozwanej spółki, co więcej nie jest on pozwany w niniejszej sprawie, zatem powódka nie może domagać się, aby to on imiennie złożył żądane pozwem oświadczenie.

W piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2014 r. powódka zmodyfikowała powództwo wnosząc, aby opisane w petitum pozwu oświadczenia zostały podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania (...) S.A.

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w punkcie pierwszym oddalił powództwo; w punkcie drugim zasądził od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz A. M. i (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty po 3.977 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; w punkcie trzecim nakazał ściągnąć od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu kwotę 225,48 zł tytułem nieuiszczonych wydatków.

Sąd Okręgowy ustalił, że L. L. (1), T. L., W. L. (1) i T. Ł. są współwłaścicielami kamienicy położonej przy ul. (...) w W.. W/w osoby są akcjonariuszami (...) S.A. z siedzibą w W.. Spółka ta jest właścicielem budynku W. B. położonego przy ul. (...) w W., w którym mieści się dom handlowy(...).

Na pierwszej stronie (...), stanowiącej dodatek do (...)z dnia 5 grudnia 2012 r., został opublikowany artykuł autorstwa M. Z. pt. „Lokatora krzywdzić nie wolno”. Podtytuł tego artykułu brzmiał: „Dwa lata żyli w kamienicy przy K. pozbawieni prądu, wody, gazu i ciepła, bo właściciele budynku chcieli się ich pozbyć. Teraz byli już lokatorzy chcą odszkodowania i uznania przez sąd, że takie działania są bezprawne”. Artykuł ten traktował o sporze pomiędzy lokatorami zamieszkującymi lokal w kamienicy położonej przy ul. (...) w W. a właścicielami tej kamienicy. Autorka opisywała w nim, że właściciele w celu skłonienia lokatorów do wyprowadzki z kamienicy wypowiedzieli im umowę najmu, grozili podwyższeniem czynszu oraz pozbawili ich dostępu do mediów, przez co utrudnili zamieszkiwanie w kamienicy. W dalszej części artykuł opisywał postępowanie sądowe, w którym lokatorzy żądali od właścicieli kamienicy zapłaty odszkodowania i zadośćuczynienia za naruszenie ich dóbr osobistych. W przedostatnim akapicie artykułu autorka informowała: „Dawni lokatorzy nie doczekali się jednak wczoraj wyroku. Rozprawa została odroczone na wniosek pełnomocnika pozwanych. Są to T. Ł. oraz L., T. i W. L. (2), znani (...) przedsiębiorcy, właściciele m.in. luksusowych hoteli. W W. na K. zbudowali już m.in. ekskluzywny sklep i restaurację w odnowionej łaźni. Przejęli budynek P., zbudowali biurowiec, **a należąca do nich spółka postawiła (...).**” Powyższy artykuł nie został opatrzony żadnym zdjęciem (kopia pierwszej strony dziennika (...) z dnia 5 grudnia 2012 r. oraz kopia artykułu – k. 288,304).

Artykuł o tej samej treści lecz zatytułowany „Na 2 lata odcięli ludziom prąd i wodę. Czy tak można?” ukazał się w serwisie internetowym (...) Artykuł ten został opatrzony zdjęciem przedstawiającym (...) handlowy (...), którego charakterystycznym elementem był odbłask słońca w oknach budynku.

Pismem z dnia 15 stycznia 2013 r. (...) S.A. z siedzibą w W. wezwała P. N. (prezesa zarządu (...) S.A.) oraz A. M. (redaktora naczelnego(...)) do usunięcia skutków naruszenia jej dóbr osobistych poprzez złożenie stosownych oświadczeń. Żądanie powódki nie zostało uwzględnione. Pozwany dokonał jedynie usunięcia zdjęcia zamieszczonego przy artykule pt. „Na 2 lata odcięli ludziom prąd i wodę. Czy tak można?”, na stronie internetowej (...)

A. M. jest redaktorem naczelnym dziennika (...). Wydawcą dziennika (...) jest (...) S.A. z siedzibą w W.. A. M. nie był redaktorem, ani wydawcą portalu internetowego (...) oraz(...), stanowiącej dodatek do (...)

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Natomiast na gruncie art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Aby można było mówić o naruszeniu dóbr osobistych danego podmiotu, rodzącym odpowiedzialność cywilną tego kto je narusza, muszą łącznie wystąpić następujące przesłanki:

1. dobro osobiste musi istnieć,

2. musi nastąpić zagrożenie albo naruszenie tego dobra,
3. zagrożenie albo naruszenie dobra musi być bezprawne.

Dwie pierwsze przesłanki musi udowodnić strona powodowa, natomiast strona pozwana może się bronić zarzutem, że nie działała bezprawnie.

Dobre imię osoby prawnej jest łączone z opinią, jaką o niej mają inne osoby ze względu na zakres jej działalności. Uwzględnia się tu nie tylko renomę wynikającą z dotychczasowej działalności osoby prawnej, ale i niejako zakładaną (domniemaną) renomę osoby prawnej od chwili jej powstania. Dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują osobie prawnej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie swych zadań (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 622/04, LEX nr 180853).

Przy ocenie naruszenia dóbr osobistych osoby prawnej decydujące znaczenie mają obiektywne kryteria naruszenia dóbr ujęte w ramy przeciętnych ocen społecznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2010 r., sygn. akt V CSK 19/10, LEX nr 688480).

W ocenie Sądu Okręgowego, na gruncie niniejszej sprawy nie może być mowy o naruszeniu dobra osobistego powodowej spółki w postaci jej dobrego imienia (renomy). Wskazanie w treści artykułu, że spółka należąca do T. Ł. oraz L., T. i W. L. (1) (których spór z lokatorami zamieszkującymi kamienicę, której są właścicielami, stanowił kanwę spornych artykułów), postawiła (...), stanowiło jedynie neutralną w wydźwięku informację służącą przybliżeniu sylwetek właścicieli w/w kamienicy. Informacja o powyższej treści, ani opatrzenie jednego z artykułów zdjęciem budynku należącego do powódki, nie zarzuciły powódce niewłaściwego postępowania mogącego spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie swych zadań. W treści przedmiotowych artykułów, powodowa spółka nie została wymieniona z nazwy, zaś w przekonaniu Sądu, przeciętnemu czytelnikowi nie jest wiadome która spółka jest właścicielem (...) handlowego (...). Sporne artykuły nie zawierały informacji i związanych z nimi ocen dotyczących działalności powodowej spółki lecz jej akcjonariuszy. Fragmenty tekstu przytoczone przez powódkę w pozwie nie zawierały informacji, które mogłyby negatywnie wpływać na renomę spółki z punktu widzenia relacji z jej kontrahentami czy klientami, a co za tym idzie nie mogły naruszać dobrego imienia spółki. Informacje te nie mogły więc mieć wpływu na pozycję powodowej spółki na rynku w zakresie prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Zarzuty sformułowane przez autorkę spornych artykułów dotyczyły działań T. Ł. oraz L., T. i W. L. (1) (akcjonariuszy powódki), więc dobre imię spółki w kontekście prowadzonej przez nią działalności gospodarczej nie zostało naruszone. Zaś te fragmenty, które odnosiły się do powodowej spółki zawierały informacje, które w żaden sposób, oceniając obiektywną miarą, nie naruszały dobra osobistego powódki w postaci dobrego imienia (renomy).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka zaskarżając go w całości i zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. :

a) art. 23 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. i art. 43 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że do naruszenia przez publikację prasową dobra osobistego takiego jak renoma osoby prawnej może dojść tylko w sytuacji, w której publikacja zarzuca niewłaściwe postępowanie wprost pokrzywdzonemu, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów dokonywana przez doktrynę i judykaturę prowadzi do wniosku, iż dobro osobiste może zostać naruszone nie tylko konkretnymi sformułowaniami bądź stwierdzeniami zawartymi w publikacji, ale również całą treścią publikacji i jej sensem, co doprowadziło do błędnego ustalenia, że w sprawie nie doszło do naruszenia renomy Powódki, chociaż odniesienia w treści artykułów do powodowej Spółki, jak i do należącego do niej (...) oraz wykorzystanie fotografii tego domu towarowego dla zilustrowania jednego z artykułów, wykreowały wśród czytelników skojarzenie polegające na powiązaniu osób, którym zarzuca się negatywne zachowanie, z Powódką i spowodowało u czytelników artykułów

negatywną ocenę Powódki oraz należącego do niej domu towarowego, a w konsekwencji utratę do niej zaufania przez kontrahentów Powódki;

b) art. 23 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. i art. 43 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że do naruszenia przez publikację prasową dobra osobistego takiego jak renowa osoby prawnej może dojść tylko w sytuacji, w której firma osoby prawnej jest podana w treści tej publikacji lub przynajmniej, gdy treść publikacji pozwala na identyfikację osoby prawnej przez przeciętnego czytelnika, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów prowadzi do wniosku, iż do naruszenia renowy osoby prawnej nie jest konieczne wymienienie osoby prawnej z nazwy, a wystarczy, że treść publikacji pozwala na identyfikację tej osoby prawnej w jej środowisku, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia, że w sprawie nie doszło do naruszenia dóbr osobistych Powódki chociaż Powódka została zidentyfikowana przez podmioty współpracujące z nią (klienci, inwestorzy) oraz działające w sektorze, w którym działalność prowadzi Powódka;

c) art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 i 3 k.c. i art. 43 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nie zasądzenie sumy żądanej przez Powódkę na wskazany przez nią w pozwie cel społeczny;

d) art. 37 i art. 38 ust. 1 Prawa prasowego poprzez ich niezastosowanie, w sytuacji gdy doszło do naruszenia dobra osobistego Powódki;

2. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oraz błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę tego materiału, które doprowadziły do błędnego przyjęcia, że (i) opatrzenie artykułu „Na 2 lata odcięli ludziom prąd i wodę. Czy tak można?” zdjęciem budynku (...) handlowego (...), należącego do Powódki, a nie do żadnego z właścicieli kamienicy, którzy byli bohaterami przedmiotowego artykułu, a także wskazanie w treści obu artykułów, że należąca do T. Ł. oraz L., T. i W. L. (1) spółka postawiła (...) handlowy (...), stanowiło jedynie neutralną informację służącą przybliżeniu sylwetek właścicieli kamienicy i nie mogło naruszyć renowy Powódki, podczas gdy z zeznań świadków W. L. (1) i T. Ł. wynika, że po ukazaniu się artykułów akcjonariusze Powódki otrzymywali telefony od swoich kontrahentów (klientów i inwestorów), którzy skojarzyli artykuły Pozwanych z Powódką i wyrażali zaniepokojenie udziałem Powódki w opisywanym w artykule sporze z lokatorami kamienicy przy (...) oraz wskazywali, że pokazywanie Powódki w takim świetle jak w artykułach Pozwanych jest dla niej wysoce niekorzystne, a po drugie, że publikacje odbiły się negatywnie na wizerunku Powódki i spowodowały, że mieszkańcy W. zdystansowali się od Powódki;

b) art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oraz błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę tego materiału i błędne przyjęcie, że artykuły Pozwanych nie zawierały wypowiedzi, które przypisały Powódcie niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę zaufania do Powódki potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie jej zadań, podczas gdy z zeznań świadków W. L. (1) i T. Ł. wynika, iż odniesienia w treści artykułów Pozwanych do Powódki, jak i do należącego do niej (...) handlowego (...) oraz wykorzystanie fotografii tego domu handlowego dla zilustrowania jednego z artykułów, wykreowały wśród czytelników w osobach kontrahentów Spółki skojarzenie polegające na powiązaniu osób, którym zarzuca się negatywne zachowanie, z Powódką i spowodowało u nich negatywną ocenę Powódki oraz należącego do niej domu handlowego, a w konsekwencji mogło spowodować utratę do niej zaufania;

c) art. 233 § 1 k.p.c. wraz z art. 227 k.p.c. przez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego polegający na pominięciu w tej ocenie zeznań świadków R. M. i W. M. oraz błędne przyjęcie, że zeznania te nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy są one istotne dla wykazania, iż artykuły Pozwanych zostały napisane nierzetelnie, z wykorzystaniem sytuacji Państwa M. by zbudować sensacyjną historię. Ocena tychże zeznań w kontekście dokumentów złożonych do akt sprawy pismem z dnia 28 września 2015 r. wskazuje jednoznacznie na brak podstaw do kierowania zarzutów wobec akcjonariuszy powódki, oraz nierzetelność treści artykułu;

d) art. 236 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 354 k.p.c. przez nie ustosunkowanie się przez Sąd I instancji do wniosku dowodowego Powódki złożonego pismem procesowym z dnia 28 września 2015 roku tj. wniosku o przeprowadzenie dowodów z dokumentu prywatnego zawierającego oświadczenia woli złożone przez W. M. powołane przez Powódkę na okoliczność treści tego oświadczenia, w tym braku jakichkolwiek roszczeń W. M. względem właścicieli kamienicy przy (...), a także na okoliczność, iż informacje zawarte w artykułach były nierzetelne i przedstawione w sposób, który miał na celu wywołać sensację, oraz dowodu z wydruków z Portalu Informacyjnego Sądów Apelacji (...) prowadzonego pod adresem(...)w postaci protokołu z dnia 22 września 2015 r. z rozprawy przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w sprawie z powództwa W. M. przeciwko T. Ł. oraz L., T. i W. L. (1) o odszkodowanie i zadośćuczynienie, sygn. akt I C 1075/13 złożonego przez Powódkę na okoliczność cofnięcia przez W. M. powództwa wraz ze zrzeczeniem się roszczenia i wydruku postanowienia z 22 września 2015 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w sprawie z powództwa W. M. przeciwko T. Ł. oraz L., T. i W. L. (1) o odszkodowanie i zadośćuczynienie, sygn. akt I C 1075/13 powołanego przez Powódkę na okoliczność umorzenia przedmiotowego postępowania, w sytuacji, gdy dowody te były istotne do wykazania, że informacje przedstawione w artykułach Pozwanych były nierzetelne i przedstawiały wydarzenia w sposób odbiegający od rzeczywistości, ukazując Powódkę w negatywnym świetle, co miało wpływ na naruszenie jej renomy.

Skarżąca wniosła o uzupełnienie materiału dowodowego poprzez przeprowadzenie dowodów z wymienionych dokumentów na okoliczności wskazywane przez Powódkę w piśmie procesowym z 28 września 2015 r.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę Wyroku przez uwzględnienie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Ustalenia faktyczne poczynione przez sąd I instancji są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne.

Zarzut naruszenia art. 233 par. 1 k.p.c. nie jest zasadny. Rację ma sąd I instancji, że informacje zawarte w spornych publikacjach nie dotyczą działań lub zaniechań powodowej spółki oraz, że nie zarzucają jej niewłaściwego postępowania mogącego spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie swych zadań.

Autorzy artykułu nie sugerują że to powodowa spółka jest właścicielem kamienicy przy K. i że to ona chciała pozbyć się lokatorów owej kamienicy. Działania takie przypisano T. Ł. oraz L., T. i W. L. (1). Informacja o tym, że w/w osoby fizyczne są właścicielami spółki, która „postawiła (...)” jest informacją prawdziwą i przytoczona została w celu zobrazowania zamożności owych osób fizycznych, o czym świadczy fakt, że zamieszczona została wśród informacji o licznych aktywach należących do w/w osób fizycznych. Ewentualne skojarzenia powodowej spółki z T. Ł. oraz L., T. i W. L. (1) jako jej właścicielami są uprawnione i pozostają bez wpływu na renomę powodowej spółki. Zarzuty kierowane pod adresem wspólników nie mogą być utożsamiane z zarzutami pod adresem spółki, która jest samodzielną osobą prawną i którą kieruje zarząd powołany zgodnie z postanowieniami statutu. Skoro osoba prawna działa przez swoje organy, to w konsekwencji zarzuty kierowane wobec tych organów są zarzutami kierowanymi pod adresem samej osoby prawnej, jednak z treści spornych publikacji nie wynika aby wskazane w nim osoby fizyczne były jednocześnie członkami organów powodowej spółki. Zarzut postawiony osobom fizycznym może stanowić naruszenie dobra osobistego osoby prawnej, **jeśli istnieje łącznik między negatywnym zachowaniem osoby fizycznej a osobą prawną**, np. osoba stawiająca zarzut twierdzi, że naganne zachowanie osób fizycznych akceptowane jest przez władze osoby prawnej, taki łącznik w sprawie niniejszej nie zachodzi.

Skoro negatywne zachowania przypisane zostały wspólnikom a nie powodowej spółce, roszczenie o ochronę dóbr osobistych przysługuje wspólnikom, natomiast spółka w procesie o ochronę dóbr osobistych nie jest legitymowana, co sąd I instancji prawidłowo wywiódł a zatem zarzut obrazy art. 43 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 k.c. oraz art. 448 k.c.

nie może się ostać. Rację ma Sąd Okręgowy, że w tej sytuacji kwestia prawdziwości bądź nieprawdziwości zarzutów postawionych współnikom nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia, zatem zarzut pominięcia przez sąd I instancji zeznań świadków R. M. i W. M. na okoliczność braku podstaw do kierowania zarzutów wobec akcjonariuszy powódki, jest chybiony. Z tych samych względów chybiony jest zarzut naruszenia art. 236 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 354 k.p.c. polegającego na nieprzeprowadzeniu przez sąd I instancji dowodów wskazanych w apelacji, o których przeprowadzenie powódka wniosła także w postępowaniu apelacyjnym, albowiem dowody te nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko, że dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują tej osobie prawnej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie swych zadań, wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 622/04, LEX nr 180853 i przytoczone przez sąd I instancji. Sporne artykuły nie poruszają kwestii związanych z działalnością gospodarczą powodowej spółki i jej funkcjonowaniem na rynku, nie mogły więc odbić się negatywnie na wizerunku powódki i spowodować, że mieszkańcy W. zdystansowali się od powódki. Informacje o tym, że spółka zbudowała dom handlowy a właściciele spółki są osobami zamożnymi, nie stawiają spółki w negatywnym świetle i nie rodzą wątpliwości odnośnie jej funkcjonowania w przyszłości oraz nie podważają zaufania do jej funkcjonowania i prawidłowego wykonywania jej zadań. Brak jest natomiast łącznika pomiędzy negatywnym zachowaniem przypisanym współwłaścicielom powodowej spółki i działalnością gospodarczą prowadzoną przez tę spółkę.

Przy ocenie naruszenia dóbr osobistych osoby prawnej decydujące znaczenie mają obiektywne kryteria naruszenia dóbr ujęte w ramy przeciętnych ocen społecznych. Nawet przeciętnie zorientowany czytelnik jest w stanie właściwie odczytać treść spornych publikacji i ich sens i odróżnić działalność powodowej spółki od działalności jej właścicieli.

Elementem dobrego imienia osoby prawnej jest renoma tej osoby lub prowadzonego przez nią przedsiębiorstwa, tzn. ogół pozytywnych wyobrażeń i ocen konsumentów o produktach lub usługach tego przedsiębiorstwa. Z treści spornych artykułów nie wynika aby powodowa spółka wynajmowała lokale mieszkalne i aby pozbawiała lokatorów dostępu do mediów, artykuły te w ogóle nie odnoszą się do prowadzonej przez spółkę działalności gospodarczej, nie mogą zatem podważać jej renomy, nawet jeśli na podstawie treści artykułów, mimo nie wskazania jej nazwy, została zidentyfikowana przez podmioty współpracujące z nią (klienci, inwestorzy) oraz działające w sektorze, w którym prowadzi działalność.

W tej sytuacji wykorzystanie fotografii domu towarowego należącego do powódki dla zilustrowania artykułu zamieszczonego w serwisie internetowym (...) nie uzasadnia twierdzenia o naruszeniu przez pozwanych renomy powodowej spółki.

Dodać należy, że jak ustalił sąd I instancji, a czego apelująca nie kwestionuje, A. M. nie był redaktorem, ani wydawcą portalu internetowego (...) oraz (...), stanowiącej dodatek do(...), zatem nie sposób przyjąć, że ponosi odpowiedzialność za publikację artykułu w serwisie internetowym (...) i że w tym zakresie posiada legitymację bierną.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji i orzekł jak na wstępie w oparciu o art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za II instancję Sąd Apelacyjny orzekł zgodnie z wynikiem sporu, obciążając nimi stronę, która przegrała spór, na podstawie art. 98 par. 1 i 3 k.p.c.

Ewa Kaniok Roman Dziczek Katarzyna Jakubowska - Pogorzelska